Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2020.gada 16.martā Nr.1-8/14

Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs J.Rancāns
saeima@saeima.lv

Par Aizsardzības ministrijas piedāvātajiem grozījumiem Militārā dienesta likumā un Latvijas Republikas Zemessardzes likumā

Tiesībsargs 2020.gada 14.februārī saņēma Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētāja J.Rancāna vēstuli Nr.142.9/6-40-13/20, kurā lūgts tiesībsargam sniegt atzinumus un ieteikumus Aizsardzības ministrijas piedāvāto tiesību normu projektiem, kas attiecas uz personu, kurām pieņemti krimināltiesiski nolēmumi vai lēmumi par kriminālprocesu izbeigšanu uz nereabilitējošu apstākļu pamata, uzņemšanas nosacījumiem zemessardzē un militārajā dienestā.

Iepazīstoties ar vēstulei pielikumā pievienoto Aizsardzības ministrijas 2020.gada 10.februāra vēstuli Nr.MV-N/286 "Par sodāmību", ar ko tiek iesniegti virzībai grozījumi Militārā dienesta likumā un Latvijas Republikas Zemessardzes likumā, sniedzu sekojošu atzinumu.

Kā redzams no Aizsardzības ministrijas piedāvātajiem grozījumiem Militārā dienesta likumā un Latvijas Republikas Zemessardzes likumā, tad tajos ietvertie ierobežojumi, kas liedz personai tiesības tikt iesauktai un pieņemtai militārajā dienestā un kļūt par zemessargu, ir identiski. Līdz ar to tiesībsarga viedoklis vienlīdz kā attieksies uz abiem no minēto likumu grozījumiem.

1. Visupirms jānorāda, ka Aizsardzības ministrijas piedāvāto grozījumu redakcija un to pavadošā anotācija nav saskanīga un rada savstarpējas pretrunas. Proti, Militārā dienesta likumā un Latvijas Republikas Zemessardzes likumā ir paredzēts noteikt, ka militārajā dienestā nevarēs iesaukt un par zemessargu nevarēs kļūt persona, kura: 1) ir sodīta par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu — neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas; 2) par tīšu noziedzīgu nodarījumu notiesāta, atbrīvojot no soda, vai 3) kriminālprocess pret to izbeigts uz nereabilitējoša pamata; 4) ir sodīta par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu aiz neuzmanības, ja sodāmība nav noņemta vai nav dzēsta noteiktajā

kārtībā. Savukārt attiecībā uz personu izdarītiem tīšiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas pēc savas klasifikācijas ir iedalāmi kriminālpārkāpumos un mazāk smagos noziegumos, Aizsardzības ministra izveidota komisija varēs atļaut personu pieņemt militārajā dienestā vai uzņemt zemessardzē, ja pēc lēmuma par kriminālprocesa izbeigšanu uz nereabilitējoša pamata, prokurora priekšraksta vai tiesas sprieduma spēkā stāšanās ir pagājuši vairāk nekā pieci gadi.

Tādējādi atbilstoši piedāvātajiem grozījumiem ir paredzēts saglabāt absolūto aizliegumu attiecībā uz tīši izdarītiem smagiem un sevišķi smagiem noziegumiem, kas var izpausties kā soda piemērošana par izdarītu noziegumu, notiesātā atbrīvošana no soda un kriminālprocesa izbeigšana uz nereabilitējoša pamata. Turpretim grozījumu anotācijā ir norādīts, ka, citēju: "pēc šo grozījumu pieņemšanas absolūtais aizliegums tikt pieņemtam profesionālajā dienestā tiks saglabāts tikai attiecībā uz personām, kuras: 1) ir sodītas par tīšu smagu vai sevišķi smagu noziegumu, neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas; 2) ir notiesātas par tīšu smagu vai sevišķi smagu noziegumu, atbrīvojot no soda". Tādējādi netiek uzsvērts, ka absolūtais aizliegums attiecas arī uz tīši izdarītiem smagiem un sevišķi smagiem noziegumiem, kas tika konstatēti ar lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu uz nereabilitējoša pamata.

2. Vērtējot piedāvātos grozījumus pēc būtības, tiesībsargs atzinīgi novērtē, ka attiecībā uz visiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas ir izdarīti aiz neuzmanības, absolūtais aizliegums vairs nepastāvēs. Tāpat jāuzteic Aizsardzības ministrijas piedāvātie grozījumi, kas attiecībā uz tīši izdarītiem kriminālpārkāpumiem un mazāk smagiem noziegumiem paredz veikt individuālo izvērtējumu, tādējādi izslēdzot absolūto aizliegumu. Tomēr attiecībā uz tīši izdarītiem smagiem un sevišķi smagiem noziegumiem absolūtais aizliegums ir ticis saglabāts. Līdz ar to tiesībsargs sniegs savu vērtējumu par absolūtā aizlieguma attiecināšanu dienēšanai militārajā dienestā un zemessardzē saistībā ar personu tīši izdarītiem smagiem un sevišķi smagiem noziegumiem.

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 106.panta 1.teikums paredz, ka "ikvienam ir tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos un darbavietu atbilstoši savām spējām un kvalifikācijai". Savukārt Satversmes 101.panta 1.teikumā ir noteikts, ka "ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu". Kā atzīts tiesību doktrīnā, tad Satversmes 106.pants jautājumos, kas saistīti ar tiesībām uz darbu un to realizāciju, uzskatāms par "jumta" pantu, kas nosaka tiesību uz darbu pamatjautājumus, vienlaikus skarot arī Satversmes 101.panta saturu. Turpretim Satversmes 101.pants detalizē ikviena tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos un darbavietu, konkretizējot, ka šādas tiesības, ja izvēle izdarīta par labu valsts dienestam vai dalībai valsts un pašvaldību darbībā, attiecināmas vienīgi uz Latvijas pilsoņiem[1].

Satversmes tiesa savā praksē ir atzinusi, ka Satversmes 106.panta 1.teikums tieši negarantē tiesības uz darbu, bet gan tiesības brīvi izvēlēties darbavietu un nodarbošanos, kas nozīmē, pirmkārt, visām personām vienlīdzīgu pieeju darba tirgum un, otrkārt, to, ka valsts nedrīkst noteikt personām citus ierobežojošus kritērijus kā vien noteiktas to spēju un kvalifikācijas prasības, bez kurām persona nevarētu pildīt attiecīgā amata pienākumus[2]. Jēdziens "nodarbošanās" attiecināms uz nodarbinātību gan privātajā, gan publiskajā

[1] Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 481.lpp., 5.-6.punkts un 391.lpp., 63.punkts.

[2] Satversmes tiesas 2003.gada 23.aprīļa sprieduma lietā nr.2002-20-0103 Secinājumu daļas 3.punkts un Satversmes tiesas 2003.gada 20.maija sprieduma lietā nr.2002-21-01 Secinājumu daļas 1.punkts.

sektorā, turklāt arī uz tādām profesijām, kurās darba tiesiskās attiecības netiek dibinātas uz Darba likumā regulētā darba līguma pamata[3].

Ievērojot minēto, secināms, ka tiesības uz nodarbošanos aptver arī tiesības pildīt valsts dienestu, kas ir publiski tiesisks stāvoklis, kurā atrodas personas, kam uzticēta valsts uzdevumu pildīšana. Tādējādi tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos ir skatāmas plašākā nozīmē, to starpā ietverot arī tās profesijas un amatus, kas attiecas uz valsts sektoru.

Vienlaikus gan jāatzīmē, ka darbs valsts dienestā no privātajā sektorā veicamā darba atšķiras gan pēc tiesisko attiecību nodibināšanas juridiskajiem aspektiem, gan veicamā darba mērķa, kas ir cieši saistīts ar valsts uzdevumu pildīšanu. Valsts dienestā personas atrodas īpašās attiecībās ar valsti, proti – šo personu tiesības ir ierobežotas un tām tiek uzlikti īpaši pienākumi[4]. Satversmes tiesa, izskatot lietu par vecuma ierobežojumu Augstskolu likumā un likumā "Par zinātnisko darbību", uzsvēra, ka valsts civildienesta ierēdņu, kā arī tiesnešu, prokuroru, policistu un robežsardzes amatpersonu nodarbinātību regulējošie ierobežojumi nav salīdzināmi ar ierobežojumiem darba tiesiskajās attiecībās. Minētās amatpersonas atrodas valsts dienesta attiecībās vai ir tiesu varu pārstāvošas amatpersonas, un to nodarbinātības tiesiskās attiecības nedibinās uz darba līguma pamata[5]. Amata ierobežojumi personām, kuras pilda valstij nozīmīgas funkcijas (piemēram, tiesneši, prokurori, advokāti, zvērināti tiesu izpildītāji u.c.), var būt stingrāki nekā citās jomās. Tostarp arī kritēriji, kas saistīti ar amata pretendenta personību.[6]

Līdz ar to, lai gan darbu privātajā un valsts sektorā vienlīdz aizsargā Satversmē noteiktās tiesības uz brīvi izvēlētu nodarbošanos, tomēr to starpā pastāv atšķirības, kas jāņem vērā ne tikai vērtējot veicamo darbu pēc būtības, bet arī tiem piemērojamos ierobežojumus.

Militārā dienesta attiecību būtiskākā atšķirība no citiem valsts dienesta veidiem ir to pamatā esošās valsts imperatīvās militārās intereses, kas vērstas uz valsts pastāvēšanas un suverenitātes nodrošināšanu.[7] Savukārt dienests zemessardzē, lai arī dienesta pienākumu izpildes ilgums var atšķirties no profesionālā militārā dienesta pienākumu izpildes laika, ir vērsts uz tāda paša mērķa sasniegšanu kā profesionālā militārā dienesta karavīriem – valsts aizsardzības nodrošināšana. Valstij ir plaša rīcības brīvība lemt, kādas personas drīkst atrasties valsts dienestā, tostarp zemessardzē. Līdz ar to valsts var izvirzīt paaugstinātas prasības pret personām saistībā ar lojalitāti pret valsti un citiem personību raksturojošiem kritērijiem (tostarp noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu u. tml.), tā kā šāds dienests, kā jau minēts, saistīts ar valstij būtiskas funkcijas – valsts aizsardzība – nodrošināšanu.[8]

Neapšaubāmi, ka ar piedāvātajiem grozījumiem, ar kuriem absolūtais aizliegums tiek saglabāts attiecībā uz personām, kas izdarījušas tīšu smagu un sevišķi smagu noziegumu, tiek ierobežotas personu Satversmes 101.pantā noteiktās tiesības. Lai gan tiesības uz valsts dienesta pildīšanu nav uzskaitītas kā vienas no tiesībām, ko atbilstoši Satversmes 116.pantam var ierobežot likumā paredzētajos gadījumos, tomēr Satversmes 101.panta pirmajā daļā noteiktās personas pamattiesības nav absolūtas un no Satversmes

---

[3] Satversmes tiesas 2015.gada 21.decembra sprieduma lietā Nr.2015-03-01 14.1.punkts.

[4] Satversmes tiesas 2006.gada 11.aprīļa sprieduma lietā Nr.2005-24-01 7.punkts.

[5] Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 392.lpp., 62.punkts. Sk. Satversmes tiesas 2003.gada 20.maija sprieduma lietā nr.2002-21-01 Secinājumu daļas 1.punktu.

[6] Satversmes tiesas 2006.gada 23.februāra sprieduma lietā Nr.2005-22-01 10.2.punkts.

[7] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2012.gada 4.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA–138/2012 12.punkts.

[8] Senāta Administratīvo lietu departamenta 2019.gada 13.marta sprieduma lietā Nr.SKA-442/2019 6.punkts.

vienotības principa viedokļa arī Satversmes 101.pantā noteiktajām pamattiesībām likumā paredzētajā veidā ir pieļaujami ierobežojumi, kas: 1) noteikti ar Satversmes 116.pantā paredzētu leģitīmu mērķi un 2) ir samērīgi (proporcionāli) ar to[9].

Kā secināms no Aizsardzības ministrijas piedāvāto grozījumu anotācijas, tad leģitīmais mērķis šāda absolūtā aizlieguma saglabāšanai varētu tikt atzīts demokrātiskas valsts iekārtas un sabiedrības drošības aizsardzība. Līdz ar to konkrētajā gadījumā jāizvērtē šī ierobežojuma samērīgums. Proti, 1) vai izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai jeb vai ar izraudzīto līdzekli var sasniegt leģitīmo mērķi; 2) vai šāda rīcība ir nepieciešama jeb vai leģitīmo mērķi nevar sasniegt ar indivīda tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem; 3) vai ierobežojums ir atbilstošs jeb vai labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu[10].

Nav strīda, ka izraudzītais līdzeklis ir piemērots leģitīmo mērķu sasniegšanai, jo absolūtais aizliegums nodrošina to, ka persona, kura sodīta par tīšu smagu vai sevišķi smagu noziegumu, nedrīkst pildīt profesionālo militāro dienestu un dienestu zemessardzē. Savukārt attiecībā uz to, vai leģitīmo mērķi nevar sasniegt ar indivīda tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem, Satversmes tiesa, atsaucoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā pausto[11], ir atzinusi, ka jāpārbauda tas, vai likumdevējs ir: 1) pamatojis absolūtā aizlieguma nepieciešamību; 2) izvērtējis absolūtā aizlieguma būtību un piemērošanas sekas; 3) pamatojis to, ka, paredzot izņēmumus no šā absolūtā aizlieguma, pamattiesību ierobežojuma leģitīmais mērķis netiktu sasniegts līdzvērtīgā kvalitātē[12].

Aizsardzības ministrija nepieciešamību saglabāt absolūto aizliegumu pēc būtības ir pamatojusi ar profesionālā dienesta īpatnībām, reputācijas aspektu un likuma "Par valsts noslēpumu" 9.panta ceturtās daļas nosacījumiem. Savukārt attiecībā uz pienākumu izvērtēt absolūtā aizlieguma būtību un piemērošanas sekas, Satversmes tiesa ir norādījusi, ka likumdevēja pienākums ir pārliecināties un pamatot, ka šāds aizliegums ir nepieciešams tieši konkrētajā apmērā, kā arī izvērtēt šā aizlieguma piemērošanas sekas. Proti, nosakot absolūtu aizliegumu, ir jāpārliecinās un jāpamato, ka šāds aizliegums ir nepieciešams tieši konkrētajā apmērā, kā arī izvērtēt šā aizlieguma piemērošanas sekas[13]. Absolūta aizlieguma noteikšana personām par tīši izdarītu smagu vai sevišķi smagu noziegumu var būt attaisnojama, ja tā ir pamatota[14].

Kā redzams no Aizsardzības ministrijas piedāvāto grozījumu anotācijas, tad šāda absolūtā aizlieguma noteikšanas pamatā ir likuma "Par valsts noslēpumu" 9.panta ceturtajā daļā noteiktais ierobežojums, saskaņā ar kuru personām, kuras ir izdarījušas smagu vai sevišķi smagu noziegumu – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas, ir liegums saņemt pieeju valsts noslēpumam. Šajā sakarā jānorāda, ka atbilstoši likuma "Par valsts noslēpumu" 9.panta trešās daļas 3.punktam pieeja konfidenciāliem, slepeniem un sevišķi slepeniem valsts noslēpuma objektiem tiek liegta personai, kura: sodīta par tīšu noziedzīgu nodarījumu vai par valsts noslēpuma izpaušanu aiz neuzmanības, — neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas; notiesāta par tīšu noziedzīgu nodarījumu vai par valsts noslēpuma izpaušanu aiz neuzmanības, atbrīvojot no soda. Vienlaikus atbilstoši šā panta ceturtajai daļai "pamatojoties uz tās institūcijas priekšlikumu, kura iniciēja pārbaudi, vai pēc savas iniciatīvas valsts drošības iestādes vadītājs pēc pārbaudes izdarīšanas var

[9] Sk. Satversmes tiesas 2007.gada 10.maija sprieduma lietā Nr.2006-29-0103 17.2.punktu.
[10] Satversmes tiesas 2017.gada 24.novembra sprieduma lietā Nr.2017-07-01 17.punkts.
[11] Sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2013.gada 22.aprīļa spriedumu lietā "Animal Defenders International v. the United Kingdom", pieteikums Nr.48876/08.
[12] Satversmes tiesas 2017.gada 24.novembra sprieduma lietā Nr.2017-07-01 19.punkts.
[13] Turpat, 19.2.punkts.
[14] Turpat, 19.2.1.punkts.

atļaut pieeju valsts noslēpumam atsevišķām personām, kurām to ierobežo šā panta trešās daļas 3.punkta nosacījumi, ja nav izdarīts smags vai sevišķi smags noziegums, — neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas".

Kā izriet no Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra Jāņa Garisona Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas 2020.gada 29.janvāra sēdē[15] paustā, tad "*bruņotajos spēkos un aizsardzības sistēmā ir noteikta prasība, ka nepieciešama arī pieeja valsts noslēpumam*". Savukārt atbildot uz Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētāja Jura Rancāna uzdoto jautājumu par amatiem, kuros ir un, kuros pielaide valsts noslēpumam nav nepieciešama, J.Garisons skaidroja, ka "*bruņotajos spēkos visiem, visi profesionālā dienesta karavīri, ministrijas darbinieki, Zemessardzē tiem, kas ir regulārajos amatos, profesionālā dienesta amatos. Visai pārējai Zemessardzei MIDD saskaņojums vajadzīgs*". Tādējādi var piekrist Aizsardzības ministrijas norādītajam, ka, ņemot vērā militārajā dienestā un zemessardzes dienestā obligāto prasību pēc pieejas valsts noslēpumam, likumā "Par valsts noslēpumu" noteiktie ierobežojumi tās saņemšanai būtiski ietekmē arī uzņemšanas prasības pašā dienestā.

Tomēr vienlaikus jāvērš uzmanība, ka Aizsardzības ministrijas piedāvātie grozījumi Militārā dienesta likumā un Latvijas Republikas Zemessardzes likumā pēc savas būtības paredz pat plašākus ierobežojumus, nekā tas pašlaik ir noteikts likumā "Par valsts noslēpumu". Proti, saskaņā ar likuma "Par valsts noslēpumu" nosacījumiem pieeja valsts noslēpumam bez iespējas to pārskatīt ir liegta tām personām, kuras ir sodītas par tīšu smagu vai sevišķi smagu noziegumu izdarīšanu vai notiesātas par šādu noziegumu izdarīšanu, atbrīvojot no soda. Turpretim Aizsardzības ministrijas piedāvātajos grozījumus šāds absolūts aizliegums tiek attiecināts arī uz tām personām, kuras ir izdarījušas smagu vai sevišķi smagu noziegumu, un kuru lietās ir ticis pieņemts lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu uz nereabilitējoša pamata.

Minētā sakarā norādāms, ka likumprojekta Nr.1006/Lp12 "Grozījumi likumā "Par valsts noslēpumu"", ar ko tika veikti grozījumi ierobežojošos kritērijos speciālās atļaujas izsniegšanai, sākotnējā redakcijā bija paredzēts likuma "Par valsts noslēpumu" 9.panta trešās daļas 3.punktu izteikt šādā redakcijā:

"3) kura: a) sodīta par tīšu noziedzīgu nodarījumu vai par valsts noslēpuma izpaušanu aiz neuzmanības – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas, b) notiesāta par tīšu noziedzīgu nodarījumu vai par valsts noslēpuma izpaušanu aiz neuzmanības, atbrīvojot no soda, vai kriminālprocess pret to izbeigts uz nereabilitējoša pamata;"[16].

Tomēr Saeimas deputāts V.Kalnozols uz šī likumprojekta 2.lasījumu iesniedza priekšlikumu un piedāvāja izslēgt likumprojekta 1.pantā ietvertajā 9.panta trešās daļas 3.punkta b) apakšpunktā vārdus "vai kriminālprocess pret to izbeigts uz nereabilitējoša pamata". Kā pamatojumu minētajam priekšlikumam deputāts V.Kalnozols norādīja, ka, citēju: "nav ņemts vērā, ka esošajā likumdošanā izlīguma gadījumā kriminālprocesos, ir paredzēta tikai un vienīgi lietas izbeigšana bez reabilitācijas, kaut gan persona pēc būtības nav notiesāta par tīšu noziedzīgu nodarījumu"[17]. Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un

---

[15] Sk. Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas 2020.gada 29.janvāra sēdes protokolu Nr.81.Pieejams:https://titania.saeima.lv/livs/saeimasnotikumi.nsf/0/801CC01705B05BE5C22584D90043C834?OpenDocument&srcv=dt.

[16]Sk.http://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/15CA17E44F9FC28FC22581850028B045?OpenDocument.

[17]Sk.http://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/B79D8D9308CA267EC22581C3003A1EDA?OpenDocument.

korupcijas novēršanas komisija minēto priekšlikumu atbalstīja un norma tādā redakcijā ar 2018.gada 1.februāra likumu "Grozījumi likumā "Par valsts noslēpumu"" 2018.gada 1.jūlijā stājās spēkā. Tādējādi secināms, ka tā bija apzināta likumdevēja izvēle neattiecināt ierobežojumus pieejai valsts noslēpumam tām personām, pret kurām ir ticis pieņemts lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu uz nereabilitējoša pamata.

Ievērojot minēto, secināms, ka persona, kura pēc likuma "Par valsts noslēpumu" nosacījumiem būtu tiesīga saņemt pieeju valsts noslēpumam (piemēram, kriminālprocess par tīša smaga nozieguma izdarīšanu izbeigts uz noilguma pamata), nebūtu tiesīga pretendēt uz militāro dienestu vai dienestu zemessardzē. Ņemot vērā, ka Aizsardzības ministrija savus grozījumus pamatā balsta uz likuma "Par valsts noslēpumu" regulējumu, šāds ierobežojums būtu pārskatāms, nosakot, ka kriminālprocesa izbeigšana uz nereabilitējoša pamata nebūtu par pamatu atteikt personu pieņemt militārajā dienestā vai uzņemt zemessardzē.

3. Visbeidzot vēlos vērst uzmanību, ka dēļ pašlaik pastāvošajiem ierobežojumiem likumā "Par valsts noslēpumu", kas faktiski liedz diskutēt par Militārā dienesta likumā un Latvijas Republikas Zemessardzes likumā ietvertā absolūtā aizlieguma samērīgumu saistībā ar personu tīši izdarītiem smagiem vai sevišķi smagiem noziegumiem, diskusijai varētu tikt atvērts jautājums par likuma "Par valsts noslēpumu" 9.panta trešās daļas 3.punkta un 9.panta ceturtās daļas regulējuma pārskatīšanu, kas nosaka absolūto aizliegumu attiecībā uz personu izdarītiem tīšiem smagiem vai sevišķi smagiem noziegumiem.

Ar cieņu
tiesībsargs J.Jansons

Malojlo 67686768

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu